

Lapsi- ja
perhepalveluiden
muutosohjelma

HALLITUKSEN
KÄRKIHANKE



**Perhekeskuksen
kohtaamispaikka –
toimijaverkostot ja
asiakasymmärrys**
Marjatta Kekkonen, THL

Kohtaamispaikkojen kartoitus kunnissa ja maakunnassa



- Kohtaamispaikkojen kehittäminen on selkeä ja olennainen osa perhekeskustoiminnan kehittämistä maakunnissa.
- Kohtaamispaikoista koottu tietoa sekä kunta- että maakuntatasolla. Tietoa koottu kohtaamispaikkojen
 - Sijainnista
 - Toimijoista (vaka, järjestö, srk)
 - Toiminnasta ja palveluista
 - Perheiden tarpeista ja toiveista
- Kohtaamispaikat koottu maakunnalliseksi kartaksi, toiminnan koordinoimiseksi nimetty koordinaattoreita, yhteyshenkilöitä, yhteistyöryhmiä, sekä varmistettu, että toiminta integroituu osaksi maakunnan perhekeskustoimintaa.

Kohtaamispaikkojen integrointi perhekeskukseen



- Kohtaamispaikkojen edustaja mukana keskeisissä työryhmissä: kunnan ja maakunnan LAPE -/Perhekeskus työryhmässä.
- Kohtaamispaikan toiminta osaksi kuntien HYTE – hyvinvointikertomusta ja suunnitelmia (VS)
- Maakunnan liikelaitos koordinoi perhekeskus toimintaa, kunnat kohtaamispaikka- ja lähipalvelukokonaisuutta (ES).
- Erilaisia koordinaatiivisia rakenteita, joiden tavoitteena varmistaa kohtaamispaikkojen ja niissä tarjottavan toiminnan liittäminen osaksi perhekeskuksen ehkäisevän ja varhaisen tuen tehtäväkokonaisuutta.



**Kohtaamis-
paikassa
keskiössä
ovat lapset
ja perheet.**

Perhekeskuksen kohtaamispaikkaverkoston kartoitus ja integrointi osaksi maakunnan perhekeskusta			
Maakunta	Kuvaile, miten olette toteuttaneet kohtaamispaikkaverkoston kartoituksen kunnan ja maakunnan alueella?	Miten olette varmistaneet, että kohtaamispaikkojen verkosto rakentuu osaksi maakunnan perhekeskusta?	Vastuuhenkilö(t), työryhmä
Kainuu	<ul style="list-style-type: none"> - listattu kohtaamispaikat kunnittain - listassa on huomioitu, mikä kohtaamispaikka, kenelle tarkoitettu, missä ja milloin kokoontuu, kuka järjestää - listasta poimitaan seuraavaksi ne, jotka on suunnattu lapsille ja lapsiperheille. 	<p>Kainuussa toimii jo perhekeskuksia ja -asemia. Perhekeskusten kohtaamispaikkoja suunnitellaan jo lähtökohtaisesti olemassa olevien perhekeskusten ja -asemien yhteyteen. Kohtaamispaikat ovat keskeinen kehittämisen kohde Kainuussa.</p>	<p>Työryhmä: Helena Saari, Anneli Louhela, Mirjami Komulainen, Marika Uhlbäck, Johanna Jyrkäs, Anneli Vatula, Anna-Kaisa Korpinen ja Seija Karjalainen</p>

Perhekeskuksen kohtaamispaikkaverkoston kartoitus ja integrointi osaksi maakunnan perhekeskusta			
Maakunta	Kuvaile, miten olette toteuttaneet kohtaamispaikkaverkoston kartoituksen kunnan ja maakunnan alueella?	Miten olette varmistaneet, että kohtaamispaikkojen verkosto rakentuu osaksi maakunnan perhekeskusta?	Vastuuhenkilö(t), työryhmä
Varsinais-Suomi	<p>Varsinais-Suomen MLL:n ja seurakuntayhtymän edustajien avulla on kerätty tiedot perhekahviloista ja perhekerhoista</p> <p>Avoimet päiväkodit löytyvät kuntien sivuilta. Muiden toimijoiden kohtaamispaikat on tullut verkoston kautta.</p> <p>Lisäksi olemme tehneet google pohjaisen kartan jossa on yllä mainitut kohtaamispaikat.</p> <p>Varsinais-Suomessa on 84 MLL:n perhekahvilaa, 119 seurakunnan perhekerhoa, 15 avointa päiväkotia ja 10 muiden järjestäjätahojen tuottamaa kohtaamispaikkaa esim. ME-talo.</p>	<p>Meillä on maakunnallisessa perhekeskustyöryhmässä edustaja MLL:n Varsinais-Suomen piiristä ja seurakuntayhtymästä.</p> <p>Tulevaan perhekeskustoimintamalliin liittyen varmistamme kohtaamispaikkojen verkoston osaksi mm. kuntien lasten ja hyvinvointisuunnitelma.</p> <p>Avoimien kohtaamispaikkojen toimijoille järjestetään säännöllistä koulutusta ja jatkuvaa ohjausta. Tämä koordinoidaan perhekeskusverkoston kautta.</p>	<p>Minna Maanpää Hankeagentti (perhekeskus) Lupa auttaa –hanke Varsinais-Suomen lapsi- ja perhepalveluiden muutosohjelma (LAPE) puh. 040 632 5549 minna.maanpaa@raisio.fi www.lupaauttaa.fi www.facebook.com/lupaauttaa/ Twitter: @lupaauttaa</p>

Perhekeskuksen kohtaamispaikkaverkoston kartoitus ja integrointi osaksi maakunnan perhekeskusta			
Maakunta	Kuvaile, miten olette toteuttaneet kohtaamispaikkaverkoston kartoituksen kunnan ja maakunnan alueella?	Miten olette varmistaneet, että kohtaamispaikkojen verkosto rakentuu osaksi maakunnan perhekeskusta?	Vastuuhenkilö(t), työryhmä
Päijät-Häme	Tällä hetkellä Päijät-Hämeessä kohtaamispaikkojen kartoitus on suunnitteilla. Kohtaamispaikoissa on käyty tekemässä kartoitusta niitä käyttävien lapsiperheiden tarpeista ja toiveista kohtaamispaikkojen suhteen.	Kohtaamispaikkaverkosto voi koostua lape alatyöryhmän eri toimijoiden kehittämistä käytänteistä liittyen kohtaamispaikkoihin. Kohtaamispaikkoihin on tällä hetkellä aloitettu yhteistyö lapsiperheiden kotipalvelun kanssa. Useissa kahviloissa on kotipalvelun työntekijä mukana järjestämässä teeman mukaista sekä lapsilähtöistä ohjelmaa. Tällaista on toivottu kun kysyttiin asiakkailta toiveita kohtaamispaikoista.	Marita Moisander-Pohjonen Projektisuunnittelija LAPE-muutosohjelma Päijät-Häme Huomisen hyvinvointia lapsille ja perheille Päijät-Hämeessä Päijät-Hämeen hyvinvointiyhtymä/Verso- liikelaitos Kirkkokatu 29A 15140 Lahti p. 044 729 7994 marita.moisander-pohjonen@phsotey.fi

Perhekeskuksen kohtaamispaikkaverkoston kartoitus ja integrointi osaksi maakunnan perhekeskusta			
Maakunta	Kuvaile, miten olette toteuttaneet kohtaamispaikkaverkoston kartoituksen kunnan ja maakunnan alueella?	Miten olette varmistaneet, että kohtaamispaikkojen verkosto rakentuu osaksi maakunnan perhekeskusta?	Vastuuhenkilö(t), työryhmä
Pohjois-Savo	<p>Kerätty maakunnan kohtaamispaikat erilliseen karttaan googlen avulla, sillä myös useimmat perheet etsivät tietoa sitä kautta.</p> <p>-> ilmi KP:n pirstaleisuus ja vaikeus löytää toimintoja, sekä ajantasaista tietoa</p> <p>> kehittämiskohde : tieto perheelle täytyy löytyä nopeasti ja selkeäsi kaikista kunnan mahdollisuuksista perheille</p> <p>Kuntakohtaista karttaa täydennettiin kuntien LAPE –kierroksilla ja vierailtiin LAPE työryhmissä, joissa kaikki Pohjois-Savon kunnat olivat edustettuina. Näissä tapaamisissa käytiin läpi kuntien tilannetta; millaisia kohtaamispaikkoja perheille on, miten voisi kehittää, tasapuolinen palvelu kunnan perheille Lähes kaikissa kunnissa KP:ja pienten lasten perheille , mutta ei koulu- ja murrosikäisten perheille.</p>	<p>Kaikista LAPE työryhmistä tullaan valitsemaan/ on jo valittu kohtaamispaikkayhdyshenkilö, joka kokoaa 3.sektorin verkostoja oman kuntansa alueella ja muodostaa kohtaamispaikkatyöryhmän. Työskentelyn käynnistäminen ja kuntatason työryhmien itsenäinen työskentely. Myös verkostojen luonti ja yhteistyörakenteiden muodostaminen jäävät kunnan omien toimijoiden vastuulle. Jokaisessa kunnan kohtaamispaikkatyöryhmässä on henkilö, joka on mukana myös LAPE työryhmässä ja näin myös mukana perhekeskustoimintamallin rakentamisessa. Lisäksi KP:n rooli esim. vertaistuen tarjoajana sekä kunnan perheiden hyvinvointia lisäävänä rakenteena, jossa KP:t ovat kiinteä osa esim. vanhemmuuden tuen ”rautalankamallia” ja tulevat näkyväksi tahoksi myös siinä</p>	<p>Henna Julkunen, Pohjois-Savon LAPE YHDESSÄ! perhekeskuskoordinaattori YHDESSÄ! Pohjois-Savon lapsi- ja perhepalveluiden muutosohjelma (LAPE) Mannerheimin Lastensuojeluliiton Järvi-Suomen piiri Kuopion vapaaehtoiskeskus Kauppakatu 67, 70110 Kuopio henna.julkunen@mll.fi p: 0504111125</p>

Perhekeskuksen kohtaamispaikkaverkoston kartoitus ja integrointi osaksi maakunnan perhekeskusta			
Maakunta	Kuvaile, miten olette toteuttaneet kohtaamispaikkaverkoston kartoituksen kunnan ja maakunnan alueella?	Miten olette varmistaneet, että kohtaamispaikkojen verkosto rakentuu osaksi maakunnan perhekeskusta?	Vastuuhenkilö(t), työryhmä
Pää- kaupunki- seutu	<p>Valitsimme hankekuntien alueelta kohtaamispaikoiksi kaikki sellaiset perheille suunnatut avoimet palvelut, jotka olivat THL:n määritelmien mukaisia.</p> <p>Kunnan alueella: kukin hankekunta tarkasteli oman kuntansa avoimet kohtaamispaikat ja tuotti ne yhteiselle keräysalustalle .</p> <p>Maakunnan alueella: kohtaamispaikat on kartoitettu tässä vaiheessa pääkaupunkiseudun alueelta, mutta Uudenmaan perhekeskuspalvelukonseptin valmistumisen myötä kartoitus toteutetaan kunkin perhekeskuksen alueelta sekä koskien koko Uttamaata</p>	<p>Kohtaamispaikkojen verkosto tarkentuu osana maakunnallista perhekeskusverkostoa sitten, kun perhekeskukset ja -asemat asemoidaan Uudenmaan kartalle ja kartoitetaan niiden sisällä ja alueella toimivat kohtaamispaikat. Tämä vaihe toteutetaan benchmarkkausvaiheen (palvelut, prosessit) jälkeen keväällä 2018</p>	<p>LAPE PKS Perhekeskus hanketiimi ja kehittämissuunnittelija Sanna Nieminen Sanna.h.nieminen@hel.fi</p>

Perhekeskuksen kohtaamispaikkaverkoston kartoitus ja integrointi osaksi maakunnan perhekeskusta			
Maakunta	Kuvaile, miten olette toteuttaneet kohtaamispaikkaverkoston kartoituksen kunnan ja maakunnan alueella?	Miten olette varmistaneet, että kohtaamispaikkojen verkosto rakentuu osaksi maakunnan perhekeskusta?	Vastuuhenkilö(t), työryhmä
Keski-Suomi	<p>MLL Järvi-Suomen piirin osatoteutus keskittyy kolmeen pilottikuntaan Jyväskylässä (2:n asuinalueen perhekeskusverkostoa Säynätsalo-Keljonkangas ja Tikkakoski), Laukaa ja Äänekoski, joissa kohtaamispaikkoja, asukasosallisuutta tarkastellaan lähemmin osana perhekeskustoimintamallia huomioiden myös haja-asutusalueiden perheet. Asukasosallisuuden materiaaleja hyödynnetään perhekeskustoimintamallin arvioinnissa, jota toteuttaa Jyväskylän Yliopiston perhetutkimuskeskus. Pilottisuunnitelmia on pääosin tehty, käytännön kartoitustyö keskittyy tammi-toukokuulle. Osa kartoituksista on jo aloitettu hyvin kevyellä suunnitelmalla/kokeilulla.</p>	<p>Maakunnallisessa perhekeskusverkostossa tullaan käymään keskustelua aihealueista teemoittain ja pohditaan mitä kunnissa on jo tehty ja mikä palvelee juuri kyseistä perhekeskusverkostoa, tarvitseeko perhekeskustyöryhmä erillisiä työrukkasia aihealueiden ympärille jatkossa.</p> <p>Avoin kohtaamispaikka ja asukasosallisuus mallinnetaan osaksi perhekeskustoimintamallia määrittelyin maakunnallisesti, kuntakohtaisesti ja paikallisesti konkreettisia esimerkkejä osallisuuskartoituksia hyödyntäen.</p>	Anu Piispanen Lape perhekeskuskoordinaattori

Perhekeskuksen kohtaamispaikkaverkoston kartoitus ja integrointi osaksi maakunnan perhekeskusta

Maakunta	Kuvaile, miten olette toteuttaneet kohtaamispaikkaverkoston kartoituksen kunnan ja maakunnan alueella?	Miten olette varmistaneet, että kohtaamispaikkojen verkosto rakentuu osaksi maakunnan perhekeskusta?	Vastuuhenkilö(t), työryhmä
Etelä-Savo	<p>Kunnan alueella:</p> <ol style="list-style-type: none"> Jokaisen kunnan LAPE -työryhmässä on lähdetty kokoamaan yhteen kunnan lähipalveluiden kokonaisuutta. Keskiössä on ollut kohtaamispaikkojen kartoitus. Lähipalvelukokonaisuutta on kunnissa koottu myös laajemmissa työpajoissa, joissa edustajia julkiselta ja 3. sektorilta sekä perheitä. Muutosagentti on vierailut kuntien lautakunnissa/valtuustoissa ja ottanut vierailussa yhtenä kokonaisuutena esille avoimen kohtaamispaikan (puolet käyty, puolet tulossa). Hankekoordinaattorit ovat tutustuneet kuntien lapsiperheverkostoon ja saaneet apua hahmottamiseen. Vierailut avoimen varhaiskasvatuksen yksiköissä ja muissa kohtaamispaikoissa. Näissä on jututettu perheitä, keskustelun keskiössä toiveet ja tarpeet. Maakunnan alueella. Perhekeskustoimintamallia ja sen avointa kohtaamispaikkaa on käyty kokonaisuutena läpi maakunnallisissa verkostotapaamisissa. Näitä 	<ul style="list-style-type: none"> Rakennamme Etelä-Savossa Perheneuvoverkosta, jossa kokoamme tiiviiksi yhteistyö ja -toimintaverkostoksi paikalliset lapsiperhetoimijat, mutta myös toisella tasolla maakunnan alueen toimijat. Perheneuvoverkosto linkittyy perhekeskustoimintamalliin. Avoimet kohtaamispaikat ja niiden toiminta on osa verkoston toimintaa. Kokonaisuutta mallinnetaan ja kuvataan maakunnallisena kokonaisuutena -> kevät 2018. Lähtökohtainen ajatus on, että maakunnan liikelaitos koordinoi perhekeskustoimintamallia ja kunnat koordinoivat kohtaamispaikka- ja lähipalvelukokonaisuutta. Erillinen johtoryhmä ohjaa kokonaisuutta. Tulossa: vahvistetaan asukasosallisuutta mm. perheiltojen, vanhempaintapaamisten ja perheparlamenttien kokeilujen ja mallintamisen kautta osaksi kuntien kohtaamispaikkatoimintaa 	<p>Katja Saukkonen, muutosagentti Saara Hanhela, hankekoordinaattori</p>

Perhekeskuksen kohtaamispaikkaverkoston kartoitus ja integrointi osaksi maakunnan perhekeskusta			
Maakunta	Kuvaile, miten olette toteuttaneet kohtaamispaikkaverkoston kartoituksen kunnan ja maakunnan alueella?	Miten olette varmistaneet, että kohtaamispaikkojen verkosto rakentuu osaksi maakunnan perhekeskusta?	Vastuuhenkilö(t), työryhmä
Etelä-Pohjanmaa	<p>Etelä-Pohjanmaalla on rakentumassa 8 perhekeskusta maakunnan kuntiin ja yhteistoiminta-alueille.</p> <p>Jokaiseen kuntaan/ yhteistoiminta-alueelle on perustettu perhekeskustyöryhmä, jossa LAPE hanketyöntekijät ovat kiertäneet ensimmäisessä järjestäytymiskokouksessa.</p> <p>Perhekeskusavainhenkilötyöryhmässä kehitämme perhekeskustoimintaa Etelä-Pohjanmaalla maakunnallisesta näkökulmasta. Tehty selväksi se, että kohtaamispaikat kuuluvat perhekeskukseen oleellisena osana. Ne voivat olla seurakuntien, järjestöjen, seurojen tms jo olemassa olevia paikkoja. Romaneilla KP:na toimii koti, jossa tavataan sulaisia ja ystäviä.</p>	<p>Toinen perhekeskuskierron käynnistymässä nyt tammikuussa 2018 ja kierroksella LAPE hanketyöntekijät osallistuvat kunkin perhekeskustyöryhmän (8kpl) kokoukseen. Perhekeskuskierron yksi teema on kartoittaa perhekeskuksen ulottuminen koko maakunnan alueelle perhekeskuksin, perheasemin ja kohtaamispaikoin. Haastamme jokaisen perhekeskustyöryhmän kartoittamaan tilannettaan ja määrittelemään perhekeskukset, perheasemat ja kohtaamispaikat omalla alueellaan. Yhteenvetona tulemme saamaan vähitellen koko maakunnan kattavan verkoston näkyviin niin perhekeskusten, perheasemien kuin kohtaamispaikkojenkin osalta.</p>	

Perhekeskuksen kohtaamispaikkaverkoston kartoitus ja integrointi osaksi maakunnan perhekeskusta			
Maakunta	Kuvaile, miten olette toteuttaneet kohtaamispaikkaverkoston kartoituksen kunnan ja maakunnan alueella?	Miten olette varmistaneet, että kohtaamispaikkojen verkosto rakentuu osaksi maakunnan perhekeskusta?	Vastuuhenkilö(t), työryhmä
Kanta-Häme / Hyvinkää	<p>Toimintaympäristö /Hyvinkää: Avointa päiväkotitoimintaa ja lasten parkkia Hyvinkäällä järjestetään kahdessa perhekeskuksessa. Kerhotoiminta sijoittuu kehämäisesti kaupungin alueella päiväkotien yhteydessä. Toiminnan suunnittelussa ja toteutuksessa on yhteistyössä kaupungin eri sidosryhmiä. Asiakasmäärät ovat 800-1500 / kk.</p> <p>Toimintaympäristöt ovat: kohtaamispaikka Päiväpirtti (avoin pk), ulkotoiminta painopisteenä ja kohtaamispaikka Pikku-Veturi (avoin pk). Toiminnassa on kiinteästi mukana muita lapsiperhetoimijoita niin perhetyön, neuvolan, Hyvinkään seurakunnan kuin Hyvinkään MLL:n työntekijöitä.</p>	<p>Kuntataso: Vanhemmat otetaan osaksi Avoimen varhaiskasvatuksen kehittämistyötä Vasun osallisuuden myötä. Alkuvuodesta 2018 järjestetään Perhekeskusten vanhemmille mahdollisuus osallistua suunniteltuun kehittämistapahtumaan työpajan merkeissä. Tapahtumaan siirrytään päiväkodin yhteydessä olevan perhekeskuksen kautta. Kahvitarjoilu siivittää asiakkaat kohti työpajoja. Kehittämisideoita ja –tarpeita otetaan huomioon seuraavan toimikauden suunnittelussa.</p>	

Perhekeskuksen kohtaamispaikkaverkoston kartoitus ja integrointi osaksi maakunnan perhekeskusta			
Maakunta	Kuvaile, miten olette toteuttaneet kohtaamispaikkaverkoston kartoituksen kunnan ja maakunnan alueella?	Miten olette varmistaneet, että kohtaamispaikkojen verkosto rakentuu osaksi maakunnan perhekeskusta?	Vastuuhenkilö(t), työryhmä
Pirkanmaa	<p>Kartoitus, suunnittelu, valmistelu ja toiminnan rakenteellisen kehikon mallinnus (8/2017 –)</p> <ul style="list-style-type: none"> •Pirkanmaalaisten kohtaamispaikkojen kartoitus (lapsiperheet ja nuoret) •sidosryhmäanalyysin tekeminen •piloteista keskustelu, motivointi ja sopiminen •perheiden osallistaminen; asiakaskyselyt ym 	<p>Yhteinen ymmärrys</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Mitä tarkoittamme kohtaamispaikalla osana perhekeskustoimintamallia? 2. Rooli, tärkeys osana LNP-palveluja. 3. Henkilöstön osaaminen. 4. Yhteistoiminta muiden toimijoiden kanssa. 5. Asiakasosallisuus. 6. Toiminnan arviointi ja seuranta. 7. Palveluketjut ja moniammatillinen toiminta. 8. Palvelun saavutettavuus. 9. Koordinaatio ja vastuut. 10. Strategiset kirjaukset Lasten ja perheiden palvelutuotannon käsikirjassa (sote), kuntastrategiassa, hyvinvointikertomuksessa ja muissa toimintaa ohjaavissa asiakirjoissa. 	<p>Päivi Viitanen-Marchegiano, projektikoordinaattori, Pirkanmaan Lape/ Tampere ja laaja joukko työntekijöitä eri puolilta maakuntaa ja eri palveluista ja toiminnoista.</p>

Asiakasymmärrys perhekeskuksen kohtaamispaikasta

Asiakasymmärryksen keruu työkalut, tavoitteet ja hyödyt

Asiakastiedon keruun käytännöt



- Asiakaskyselyt yleisin ja tärkein työkalu asiakasymmärryksen keräämiseksi
 - Varsinais-Suomi, Pirkanmaa, Pohjois-Savo, Kanta-Häme
- Keskustelut, haastattelut, kasvokkaiset kohtaamiset
- Asiakasraadit ja palvelumuotoilua käyttävät työpajat
- Palautelaatikat, toiminnan jatkuva seuranta
- Havainnot, toiminnalliset työkalut, asiakkaiden omaehtoinen palaute

Kohtaamispaikan asiakastiedon keruun eri tehtävät



- Asiakastietoa kerätään kaikilta perheiltä
- Asiakastiedon keruussa käytössä erilaisia työkaluja, kyselyitä eri puolilla Suomea -> yhteinen työkalu
- Asiakastiedon keruu
 - Maakunnan tasolla
 - KP-verkoston kartoitus ja perheiden tasavertaisuus palvelujen saatavuudessa
 - Kuntien tasolla
 - KP -toimijoiden kartoitus – perheiden monimuotoisuus ja palvelujen tarjonta
 - Perhekeskus tasolla
 - KP-paikkojen ja perhekeskuksen muiden palvelujen integroituminen perheiden auttamiseksi viiveettä, matalalla kynnyksellä ja tarpeita vastaavasti
 - Kohtaamispaikkatoiminnan tasolla
 - Lasten, vanhempien, perheiden kokemukset, ajatukset, toiveet, odotukset, pettymykset, hyödyt, haitat, kokemuksellinen arjen tuki

**Yhteiskehittämisellä
parhaaseen
tulokseen!**

